

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbaja vsak četrtek in velja s poštinom vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četr leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vracajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne peti vrste za enkrat K 1:80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Naš dan.

Katoliško čuteča srca Slovencev so zadnji čas rađostno zadrhtela. Orlovskega tabora v Mariboru! gre po vsej Sloveniji in še čez njene meje. Orlovskega tabora v Mariboru, ki se bo vršil zadnji dan julija in prve dni avgusta, ne bo samo orlovska, mladinska prireditve, ampak skupna prireditve vseh slovenskih organizacij in društv, ki stoe na verskem, krščanskem temelju. Zborovala bodo naša izobraževalna društva, združena v Slovenski Krščansko-Socialni Zvezzi. Posvetovala se bodo in izdelala načrt, kako poziviti in dvigniti prostovno delo v naših izobraževalnih društvih. Fantovske Marijine družbe imajo še posebej zborovanje. Seše se bodo zopet naše politične organizacije, Jugoslovanska kmetska zveza, Delavska in Obrtna zveza, ki so pred poldrugem mesecem tako sijajno zborovala na zaupnem shodu Slov. ljudske stranke v Ljubljani. Slovenska Straža, ki je v starini branila slovensko zemljo proti nemški gradi. Südmarki, bo na orlovskega tabora odločeno izrazila svojo zahtevo, da se nam vrne od Italijanov po krvavi zasedeno ozemlje. Z ljudstvom pohitijo tiste dni v Maribor katoliško misleči učitelji in učiteljice, združeni v Slomškovi zvezi, ki obhaja letos svojo 20-letnico. Javno hočejo ob 20letnici svojega društva pokazati svoje versko prepričanje in ljubezen do Škofa Slomška. Zato bodo obiskali Slomškov dom in Slom-

škov grob. Da! Bog, da bi se ob tej priliki tudi štajersko katoliško misleče učiteljstvo odločeno in brez vsakih ozirov pridružilo katoliški učiteljski organizaciji, Slomškovi zvezi! S tem bo ludi spoštovanje slovenskega ljudstva do učiteljstva in vpliv učiteljstva med ljudstvom močno zraslo. Ljudstvo želi učiteljstva takega verskega mišljenja, kakršno je samo.

Krona Orlovskega tabora pa bo naša mladina. organizirana v Orlu in Orlici. Naša mladina, ki se je skozi dobre 20 let v boju za naša krščanska načela in naše narodne pravice vedno odlikovala kakor prvoroditeljica, bo Orlovskega tabora vtisnila svoj mladostno-krepki in mladostnonežni značaj. Njej načelu naši katoliški dijaki, ki hočejo skupno s kmetsko in delavsko mladino javno pokazati svoje krščansko prepričanje.

Prav zaradi mladine je navdušenje našega ljudstva za Orlovskega tabor tako velikansko. Kdo bi ne bil vesel mladine? Kdo bi se ne veselil z njo? Kdo ne bi z njo vred s hrepenenjem in radostjo pričakoval dneva, ko Slovenci pokažemo pred vsem svetom, da smo katoliški narod? Ko obenem v obmejnem mestu naše države pokažemo, da biva tod slovenski narod! Orlovskega tabor bo naš dan in solnce tega dneva bo naša mladina!

Kmetskemu ženstvu.

(Iz „Jugoslovanskega klubnika.“)

Laži-demokrati listi zopet divjajo. Pišejo o dr. Koroščevi „zahrbitnosti“, „nelojalnosti“, „brezobzirnosti“ in celo „lopovšinah.“ Pravijo, da smo liberalce udarili po dr. Susteršičevem načinu ter nimašo sploh lepe in dobre besede ne za našega voditelja, ne za našo stranko. Najbolj surova in strupena je „Domovina“, ljubljansko glasilo mladih liberalcev. Za njo pa prihaja takoj najstarejši bojevnik proti pravicam kmetskega ljudstva: „Slovenski Narod.“ Prepričani smo, da bo jo za tema dvema udarila še celjska „Nova Doba“ in „Mariborski Delavec“ ter bolj sramežljivo tudi „Ptujski list.“ Samo da pridejo ti bolj pozno do zavesti in do sape! Čakati morajo in na to, kaj pravijo gospodje v Ljubljani.

Kaj strašne ga se je zgodilo?

Napravili smo nov občinski volilni red za Slovenijo in pred nekaj dnevi dobili v Beogradu zanj najvišji potrdilo. Volilni red je torej postal veljavna postava. V tej postavi smo izpolnili vse, kar smo od prej naprej kmetskemu ljudstvu glede volitev obljubili. Pred vsem smo dosegli volilno pravico tudi kmetski ženam in polnoletnim dekletom. Po novi postavi namajo, namreč volilno pravico vsi polnoletni, to je 24 let starci jugoslovanski državljanji možkega in ženskega spola, ako prebivajo eno leto v občini.

Kakor se spominjate, so liberalci izdelali nov občinski volilni red in v njem dali volilno pravico mestnim gospom in mestnim gospodičnam. Kmetsko ženstvo in delavke v mestih pa so hoteli ti laži-demokratje zapostaviti. Mi smo vrgli ta liberalni načrt, ker kot ljudska, kot kmetska stranka nismo mogli in nismo smeli trpeti, da bi kmetska žena, ki skupaj s svojim možem trpi in dela, imela manj pravice, kakor one meščanke, ki večinoma samo po senci mestnih parkov pojavljajo, klavir brenkajo, po raznih koncertih in gledališčih hodijo in druga drugo obirajo in študirajo, katera je bolj lepa po koži, postavi in oblike. Ponos, pravičnost, spoštovanje in ljubezen kmetskega moža do njegove družice-žene zahteva, da se kmetske žene ne zapostavljata za meščanko! In mirno lahko pristavimo sedaj: ako volilne pravice ne bi dobila tudi kmetska žena, je ne bi dobila nobena.

Zakaj se kričijo nasprotniki?

Našim nasprotnikom tudi ni prav, da smo iz te nove občinske volilne postave vrgli vse tiste skrite določbe, s katerimi bi prebrisani škrici lahko slepa-

ri in naših kmetskih občinali. Tako so vsi zavratni načrti Žerjavovi in vse delo demokratov in samostojnežev naenkrat fuč. Lepo pošteno in odkrito se bo moral delati pri volitvah, a zaradi tega takšen velik vrišč, takšna jeza in obrekovanje pri naših nasprotnikih!

Sicer pa so ti demokrati listi in njihovi gospodje prav smejni v svoji jezi. V svojem programu imajo namreč tudi žensko volilno pravico. Mi smo izvršili, kar imamo v programu sami, kar imajo v programu demokratje in socialisti. Ako jim torej ni njihov lastni program samo za slepilo ljudstvu, bi se naše pridobitve morali veseliti in jo pozdravljati z navdušenjem!

Seveda, ako so ti gospodje nasprotniki med seboj, tedaj jih vsak kmet in vsaka kmetica smrdi, ga imajo za oderuha in mu vlečejo kožo s telesa. Nasprotujejo vsemu, kjer bi kmetsko ljudstvo in delavenčlovek sploh prišel do pravice in do veljave. Kako so rohneli in divjali svojčas proti razširjenju volilne pravice za kmetsko ljudstvo. V tem so si bili lažinapredni nemški advokati v Gradcu nasproti slovenskemu kmetskemu ljudstvu na Stajerskem popolnoma enaki z našimi slovenskimi gospodi v Ljubljani. Raje so bili v tovaršiji z nemškim graščakom, kakor s kmetskim zastopnikom. In mladinski „Domovini“, ki hoče biti jugoslovanska in ljudska, demokratska, se brido toži po tistih časih, ko je pod krinko naprednjastva vihtel svoj bič nad slovenskim kmetskim prebivalstvom liberalni advokat in magnat skupno z nadutim nemškim graščakom. Razgalili ste se v svoji onemogli jezi gospodje mlađi in stari liberalci sedaj zopet, pokazali ste svoje pravo mišljenje in tega vam naše kmetsko ljudstvo, posebno pa naše ženstvo, pozabilo ne bo!

Ali je prav, kar smo storili mi?

Že iz prej navedenega je razvidno, da smo ravnavali pravilno, ako smo izposlovali volilno pravico tudi kmetskemu ženstvu in delavkam v mestih. Varovali smo s tem korist in čast kmetskega ljudstva. Po nižati nismo dali kmetskega ženstva, a tudi iz stalnega krščanstva je pravilno in dobro naše ravnanje. Krščanski mož bo imel v svoji ženi trdno oporo tudi pri volitvah, kakor jo ima pri svojem dnevnom težkem delu in gospodarstvu. Takoreč dvakrat bo štel njegov glas.

Da smo zadeli prav, pa kaže našemu vrlemu, krščanskemu kmetskemu ljudstvu najbolj jeza in poso-

vanje naših meščanskih liberalnih nasprotnikov. Sa vedno je bila v korist kmetskemu ljudstvu vsakojaka stvar, proti kateri so naši nasprotniki zagnali takšen vrišč, kakor so ga zagnali sedaj ob novem občinskem volilnem redu.

Naj le psujejo, naj le obrekajo naši nasprotniki! Mi se ne vstrašimo, mi se ne plašimo; trdno in odločno gremo naprej in vršimo svoj krščanski, svoj kmetski program. Naše ljudstvo je z nami. Novi boji, a tudi nove zmage nas čakajo.

„Slovenski Gospodar“ bo obravnaval in pojasneval novi občinski volilni red še v več številkah. Pripomnimo za danes le še to, da je naš volilni red takšen, kakor ga imajo le najbolj napredni in izobraženi narodi.

Za naše ujetnike v Rusiji

Poslanec dr. Hočnjec je dne 22. t. m. v zadavi naših vojnih vjetnikov, zlasti onih v Rusiji, doposal ministrskemu predsedniku dr. Vesniču in ministru Ninčiću kot voditelju poslov zunanjega ministrstva naslednje pismo:

Gospod minister!

Težko je breme vojnega vjetništva. Čim dalje se mora nositi, tem bolj postaja neznosno. Up na rešitev, ki ga je izpočetka lajšal, je pojmal in padal, čim bolj so se množili dnevi suženjstva. Komur pa so ti dnevi narastli v dobo 4, 5 in 6 let, ali je čudo, da je zavladala nad njim moreča brezupnost?

Ah, dolga, težka, izgubljena leta,
Pozabljeni smo, izgubljeni sini,
mladost ubita, križana v tujini!

Taki in slični pretresljivi klici donijo k nam iz dalejne Rusije.

Na stotine in tisoče jih je sinov naše jugoslovanske domovine, ki še vedno ječijo v sponah vojnega vjetništva. Broj vojnih vjetnikov iz nekdaj avstro-ogrške monarhije, koji se še vedno nahajajo v Rusiji, se ceni na več stotisoč: v sovjetski Rusiji jih je 100 tisoč, v Turkestanu 30.000, v užni Rusiji 25.000, v Zahodni Sibiriji 90.000, v Izhodni Sibiriji 35.000, v primorski pokrajini 11.000 itd. Koliko tisoč Jugoslovjan je med temi stotisoči?

Vlada našega kraljestva ni bila brezbrizna za usodo vojnih vjetnikov. Večkrat sem imel priliko opozoriti kompetentne činitelje na to, kar bi se dalo in tudi moralno storiti za oslobodenje jugoslovanskih ujetnikov. Vlada je že storila mnogotore korake za osloboditev sinov jugoslovanske domovine iz italijanskega vjetništva. Vedno pa še moram čakati na obljubljeni mi odgovor o broju Jugoslovanov, 1. ki so prišli v italijansko vjetništvo, 2. ki so se že vrnili iz italijanskega vjetništva, 3. ki se še zdaj nahajajo kot vjetniki v Italiji.

Nujno opozarjam našo vlado na uboge jugoslovanske vjetnike v Rusiji. Čehoslovaška, Nemčija in Avstrija so podvzeli energične in vspešne korake za osloboditev svojih državljanov iz ruskega vjetništva. Za pokritje stroškov za transport vjetnikov so postavile v svoj budget precejšnjo svoto, tako n. pr. Avstrija 200 milijonov K. Saj stane že transport na ladji za posameznega moža okoli 180 dollarjev. Pri takoj človekoljubni akciji, kakor je oslobodenje vojnih vjetnikov, ne bi smela štediti z denarjem ne država, pa tudi imoviti zasebniki ne, zlasti ne denarni zavodi in dobrodelna društva.

Zadnji čas je Zveza narodov začela posebno pažnjo in skrb obračati vprašanju vojnih vjetnikov v Rusiji. V tem oziru je slovečemu Norvežanu Nanseu poverila nalogu, da posreduje med zastopniki ruske, nemške in avstrijske vlade za rešitev nemških in avstrijskih vjetnikov. Dolžnost naše vlade je, da Zvezo narodov zainteresira za usodo in oslobodenje naših jugoslovanskih vjetnikov. Naj ne bo Jugoslovjan zopet zadnji, ki bo rešen vjetniških spon.

Prosim g. ministra, da pripravi vsa sredstva, ter izvrši vse korake, da bo kakor najprej mogoča ura oslobodenja prišla tudi za bedne jugoslovanske vjetnike v Rusiji.

Napeljava električne sile iz Fale na Slov.

Štajersko.

V „Slov. Gospodarju“ in drugih slovenskih listih se je že mnogo pisalo o napeljavi električne sile iz Fale po naših krajih. Pomanjkanje delavskih moži sili tudi naše kmetovalce, da misljijo na to, kako bi s pomočjo električne napredno obdelovali svoja posestva in prišli do cenene gomilne moči za razna otrojka in stroje. Mizerija, ki je nastala v naših krajih radi pomanjkanja petroleja, se bo dala odpomoči z električno lučjo.

Družba, ki je lastnica falske elektrarne, ima izdelan sedaj ta-le načrt: Glavni daljnovid bo izpeljan iz Fale mimo Selinice ob Dravi in Kamnice do Maribora (to je zahodno od vojaške realke). Od Maribora bosta šla dva glavna daljnoveda: Prvi južno od Maribora po najkraši poti čez Celje in od tam v Trbovlje, Ljubljano in Zagreb. Ta daljnovid bi imel prvo transformatorno (oddajno) postajo v Celju, oddoker bi se napeljala električna sila v Savinjsko dolino ter v Šentjurško-Šmarski okoliš. Glavni daljnovid iz Maribora preko Celja bo imel 10.000 voltov električne napetosti.

Drugi glavni daljnovid bo napeljan iz Maribora ob Dravi v Ptuj, Ormož in Čakovec. Mesto Maribor ter okolica bo dobivala električni tok od glavnega daljnoveda z odcepitvijo pri vojaški realki v Mariboru. Ta daljnovid bo imel električne sile 46 tisoč voltov. Mesto Maribor je v seji sosvetu dne 19. maja sklenilo najeti za napeljavo električne sile v Maribor trimiliionsko posojilo.

V Ptiju se je dne 20. maja vršilo zborovanje zastopnikov okrajev, mest in občin, katere bi dobavljale električno silo od daljnoveda ob Dravi. Zborovanje je bilo zelo številno obiskano. Predsednik pripravljalnega odbora g. Cuček je poročal, da se namenava omrežje ob dravskem daljnovedu tako-le izpeljati: I. Odcepitev pri St. Janžu na Drav. polju, vod čez Rače, Pragersko, Slov. Bistrica, Konjice. II. Ormož, Vinica, Lipoglav. III. Ormož, Ljutomer,

Radgona, Murska Sobota. IV. Čakovec. Varaždin. V. Čakovec, Dolna Lendava.

Izvolil se je ozji pripravljalni odbor, ki ima analogo, da preskrbi potrebne načrte za podrobno izpeljavo električne sile. Dve veliki tvrdki bosta prihodnje dni začele z izdelavo teh načrtov in proračuna.

V ozji pripravljalni odbor so bili iz Štajerske izvoljeni: za mariborski okraj: župan Karel Cernej iz Frama, njegov namestnik Franc Žebot iz Maribora. Za mesto Ptuj dr. Senčar in Čuček, za ptujski okraj Miha Brencič, namestnik dr. Fermeve, za okrajski Ormož Jakob Zadravec, namestnik Fran Bratušek, za Ljutomer E. Kukovec, namestnik Rajh, za Gornjo Radgono Jakob Zemljič, namestnik Lančič, za Slov. Bistrico Hinko Gril, namestnik Omerzu. Za predsednika je bil izvoljen veletržec Franc Čuček v Ptuju. Tudi Hrvatska, Prekmurje in Medjimurje so zastopane v odboru. Sploh se je opazilo na zborovanju, da imajo Hrvati več zanimanja za izrabo električne sile, kakor pa ljudje v naših krajih.

Da torej ne bo električni tok na tej črti, kar ga ne bodo rabili Ptuj, Ormož in Središče, naročen za Hrvatsko, je nujno potrebno, da se občine ter posamezniki takoj oglašajo pri ptujskem pripravljalnem odboru, koliko konjskih sil potrebujejo. Vse občine, katere bodo potrebovale 300 konjskih sil, bodo dobile v širšem pripravljalnem odboru mesto odbornika.

Napeljava električne sile bo stala ogromnih denarnih žrtiev, ker je material za napeljavo dandasne neizmerno drag. Samo poedini stroj (transformator), ki bo v Celju odvajal električno silo za Savinjsko dolino in celjsko okolico od glavnega voda, bodo stal brez vseh drugih priprav in dela okoli 6–7 milijonov K. Tukaj si bo zopet moralo naše ljudstvo pomagati z zadružami. Zamuditi pa te prilike, da si napeljamo električno silo tudi v naše kmetske vasi, nikakor ne smemo.

bje. Ko taki prasički sesajo, povzročajo starki nezno-sne bolečine. Doječa svinja se vsled tega tako razjezi, da prasičke pomori in požre. Da se to prepreči, naj se zobovje mladim prasičkom, dokler sesajo, večkrat preišče, in če se zapazi, da imajo ostre in špičaste zobe, naj se jim isti z ostrimi kleščami za izruvanje žebljev priščipnejo. — Pogosto pa požre starka lastne mladiče tudi radi tega, ker se ji nepravilno krmí in oskrbuje. A največkrat požre mladiče taká svinja, kateri se poklada meseni odpadki ali kri. Zato naj se brejim svinjam nikar ne poklada prej omenjena krma in naj se skrbi, da se bo svinja končkor mogoče veliko gibala na prostem in se pasla.

Kako preženeš živini uši? Dobro sredstvo, pregnati živini uši, je zmes petroleja in vode, v kateri je raztopljen milo. 125 gramov navadnega mila raztopi v 2% litru dežnice in pusti na ognju zavreti. Vrelo vodo zlij v posodo, v kateri je že 5 litrov petroleja. Zmes mešaj 4 do 5 minut ter jo pusti, da se ohladi. Kadar hočeš tekočino uporabljati, jo zmesaj 1 del z 9 deli vode ter peri s krpo ali krtačico dotične dele živine.

Haleze. Percnospora že precej nastopa. V goricah se ne kaže, kakor smo pričakovali. Vina je malo. Kdor ga še ima, naj se ne da premotiti od bantačev, ki bi radi imeli vino na pol zastonj razmeroma z drugim blagom. Tudi sadja bo malo. Bog nas varju toče, da bi vsaj to ostalo.

Pri kateri topolini so vina najokusnejša? Vino sestoji, kakor vemo, iz mnogih sestavin in vsaka izmed njih prihaja do največje veljave pri gotovi stopnji topolote. Dasi so te topoline različne, nas vendar uči že stara izkušnja, ki jo potreujejo najnovejše preiskave strokovnjakov, da je belo vino za okus najboljše, če ima 11, rdeče pa, če ima 16.5 stopin Celzija. To je za vinsko kupčijo važno.

Davek na veselice in zabavne prireditve.

Finančno ministrstvo je nastavilo davek na veselice, zabave, koncerte, gledišča, kino itd. Vse vstopnice morajo biti obdavčene. A tudi če ni vstopnic, se mora davek plačati za vsako prireditve, kjer se vobče zbirajo ljudje radi zabave in razvedrila. Oproščene so prireditve, kojih čisti dobike gre ves v človekoljubne namene, dalje prireditve v vzgojne ali poučne namene društva, ki ni osnovano na dobike. Za vsak teh primerov pa sme oprostiti le minister. Davek je naslednji: Vstopnice do 2 K je davek 20 vin., do 3 K je 30 v., do 5 K je 40 v., do 7 K je 50 v., do 10 K je 1 K za vstopnico itd. Vsaka davku podvržena prireditve se mora naznaniti 24 ur prej davčne mu uradu, oziroma, če tega ni v kraju, finančni straži ali orožniški postaji in se morajo predložiti vse vstopnice v svrhu žigosanja. Davek je treba plačati tudi tam, kjer se pobirajo prostovoljni prispevki, ali je vstopnina prosta, pa se v prostorih prodajajo jedi in pičače, posluša godba ali petje, gledajo predstave itd. Kazni so določene prikrat od 80–800 K, potem pa vedno več. Ta odredba velja od 1. maja naprej.

Nove carinske pristojbine za izvoz iz naše države so v gospodarskem oziru velevažne, vsled česar navajamo sledeče glavne postojanke: Carina za izvažanje žita, moke in mlevskih izdelkov znaša 60 dinarjev za 100 kg; za fižol, lečo in grah 100 dinarjev za 100 kg; za krompir 10 dinarjev; za govejo živino žive komad 1000 francoskih frankov; za zaklano 200 francoskih frankov; za žive svinje za komad 800 dinarjev; za zaklano 600 dinarjev za 100 kg; za žrebeta in konje za komad 1000 francoskih frankov; za mast in olje za 100 kg 350 francoskih frankov; za volno in volnene izdelke 2000 dinarjev; za kože za 100 kg 700 francoskih frankov; za premog in prirodno olje 100% vrednosti; za hmelj in sladkorno pese za vsakih 100 kg 100 dinarjev; za gosi in purane 15 dinarjev za komad; za kokoši in race 8 dinarjev za komad; za klavne konje 350 francoskih frankov za komad; za gnjati, klobase in konservirano meso za vsakih 100 kg 500 francoskih frankov; za špeh za 100 kg 1000 dinarjev; za ovje, kozje in svinske kože 700 francoskih frankov za 100 kg; za drva od 1 kubikmetra 10 dinarjev; oglje 50 dinarjev za 100 kg; za okrogel les 20 francoskih frankov za kubikmeter; za stavbeni les 7–20 francoskih frankov; za vino 100 dinarjev za 100 kg; za svinec, železo, baker in konsiter 10 dinarjev za 100 kg; za vosek 1000 dinarjev za 100 kg. Izvoz teh predmetov je dovoljen le tedaj, nako je odvišna množina in se morejo ti predmeti plačati v frankih, dolarjih, pezetah, nizozemskih goldinarjih in v lirah.

Ponarejeni 5 dinarski bankovci krožijo posebno po Celju in okolici. Spoznate jih na tem, da nimajo tekoče številke, n. pr. 051,080 in Ef 041, kakor morajo biti na pravih bankovcih.

Naknadna zamenjava kronskega bankovca za zamudnike se vrši po odredbi finančnega ministra dne 30. in 31. t. m. ter 1.–3. junija t. l. Zamenjavati se bodo samo bankovci po 1000 K, 100 K, 50 K in 20 K, ki so pravilno kolkovani. Falzifikati se ne bodo zadržavali, marveč zavračali. Zamenjavanje se vrši pri vseh davčnih uradih in pri finančni deželin blagajni v Ljubljani. Denarni zavodi ne bodo zamenjavati (tudi podružnici avstro-ogrskih banke v Mariboru in Ljubljani ne). Kdor pa še tudi ta rok zamudi naj pozneje nikar ne vlagu prošnje na finančno ministristvo, ker se take prošnje kratkomalo ne bodo reševali, marveč vračale nerešene.

Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev. Ministrstvo za finance objavlja, da bo reševala te prošnje posebna komisija treh oseb pri generalnem inšpektoratu tega ministritva pa samo, v kolikor so bile prošnje vložene pravodobno, to je do vstreši 10.

Politični ogled.

Jugoslavija. Prva seja narodnega predstavništva pod novo vlado je bila v sredo. Na tej prvi seji bodo potrdili šest novih poslanskih mandatov. Jugoslovanski klub dobi 1 mandat in sicer mesto uradnika poslanca dr. Pogačnika pride v parlament bivši minister Ivan Roškar.

Bivši ministrski predsednik in sedaj ustavni minister Stojan Protič se je zadnje dni mudil v Zagrebu in Ljubljani, kjer se je posvetoval radi nove ustawe. Kakor hitro se vrne Protič zopet v Beograd, bodo v ministrskem svetu preosnovani tudi naše pokrajinske vlade.

Italija. Italijanska Nittijeva vlada je odstapila. Italijanski kralj je ponujal sestavo nove vlade raznim politikom, a nobeden se ni hotel lotiti tega posla. Slednjič se je kralj zatekel zopet k Nittiju in ga lepo naprosil, da je ta zopet zvaril in skoval novo vlado.

Nemčija. Nemčija bo morala plačati 120 milijard odškodnine v 33 letnih obrokih. Od odškodnine dobi Francija 55%, Anglija pa 25%.

Francoske čete, katere so zasedle nemški mesti Frankfurt in Darmstadt, so zopet zapustile te mesti, v katere so vkorakale nemške čete.

Anglija. Na Irskem so izbruhnili v zadnjem času prav resni nemiri. Angleška je začela odpoljati na Irsko vojaštvu, da zatre nemire z oborenzeno silo.

Cehoslovaška ima novo vlado pod predsedstvom Tusa.

Avtrija. Avstrijska republika bo imela 30 garnizij. Največje, ki bodo šele po več tisoč mož, bodo na Dunaju, Gradcu, Lincu, Celovecu in Stockerau. Najmanjše posadke bodo po 1000 mož v manjših mestih.

Rusija. Boljševiška armada je začela prav uspešno protiobenzivo proti poljskim četam, ki so udrle v Rusijo. Poljaki se umikajo na celi črti v velikem neredu in med ogromno izgubo vojaštva in vojnega materiala.

Gospodarstvo.

Osrednja zadruga za pre-skrbbo in izvoz

je izdala poziv za pristop in podpis delnic. Njen namen je, da skrb za prehrano vojske in posameznih krajev, da izvršuje dobave za državo, da izvaja v inozemstvu tiste proizvode, katerih izvoz je poverjen tej zadrugi, kakor n. pr. vse vrste žita in živilnih proizvodov, suho sočivje, živino in živilske izdelke, kozje, volno, predivo, lan itd. Kapital znaša 30 milijon dinarjev v 12.000 delnicah vsaka po 2500 dinarjev, od katerih polovico plača država, polovico zadruge in posamezniki. Člani Zadruge so lahko poljedelske zadruge, konzumne zadruge, poljedelci, trgovci, ki se po sodbi pristojnih oblasti pečajo z izvozom imenovanih proizvodov. Prijave za podpis delnic se naj pošljejo ministrstvu za trgovino in obrt v Beograd z oznako „za Osrednjo Zadrugo za prehrano in izvoz“, in sicer v času 20 dni od objave tega o-

glasova v „Službenih Novinah“ v Beogradu in „Uradnem listu“ v Ljubljani. Obenem s prijavo se položi pri Narodni banki kraljestva SHS v Beogradu po 500 dinarjev za vsako delnico. Ko bodo prijavjeni sprejeti za člane, bodo pozvani, da plačajo v roku 8 dni ostanek 50% od nominalne vrednosti delnic. Ostanek osnovnega kapitala se bo plačal naknadno po odločbi upravnega sveta. Dobike, ki ga bo imela ta Zadruga, se porazdeljuje tako, da se 8% daje članom Zadruge kot dividenda, dve osminki za podporo invalidom in vojnim sirotam, dve osminki za organiziranje kmetskega kredita, eno osminko se odstopi ministrstrvu za finance, tri osminke pa za ustanavljanje zaloga. Kmetje, zlasti zadruge, pristopite v obenem številu! Gre za korist kmetskega stanu in za napredek zadružništva. Prijave za pristop pošljite takoj v Beograd! Sveto 500 dinarjev pošljite ali načrnost v Beograd na Narodno banko, ali pa potom Zadružne Zveze v Ljubljani.

Jugoslov. zadržni kongres bo zboroval 12., 13. in 14. junija t. l. v Zagrebu. Na kongresu bo zastopano vse kmetijsko zadružništvo iz cele Jugoslavije. Na dnevnem redu so vprašanja največje važnosti za naše kmetijstvo in za naše gospodarstvo vseh.

Za Gospodarsko zadružno v Mariboru se lahko oglaši, kdor želi pristopiti kot član, v upravnemu Štajersku v Mariboru. Koroška cesta 5 ali pa v pisarni Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, Stolna ulica. Delež za posestnike znaša 100 K, za neposetnike 50 K, od katerih se mora 30 kron takoj plačati, ostali znesek se plača v mesecih obrokih po 2 kroni.

Za gospodarsko izobrazbo ženstva. Jeseni 1919 so v Štajerskem deželnem zboru stavili krščanskosocijalni poslanci predlog, naj deželna vlada poskrbi za strokovna gospodarska predavanja za ženstvo. V težavnih povojuh gospodarskih razmerah je nujno potrebno, da se je tisti del prebivalstva, ki je po teh razmerah najobčutnejše prizadet t. j. ženstvo, popoloma na jasnom o vzrokih teh razmer in o protisredstvih. To pa tembolj, ker je ženstvo sedaj poklicano, da sodeluje v zakonodaji in upravi in sprostitev vsej javnem življenu. Predlog je bil soglasno sprejet in se ravno te dni izvršuje. Graška deželna vladna povejala kolo narodnogospodarskih predavanj po svojih najboljših strokovnjakih za omejeno število žensk, ki naj potem ponesejo pridobljeno znanje v načršne sloje.

Socijalni demokratije in naša živinoreja. Junija 1909 so socijalni demokratije v poljedelskem odseku avstrijske državne zbornice glasovali za to, da se nastopa poslancev Ljudske stranke in Kmetske zveze preglasovani in se je sklenilo, da se vsak uvozuje živine in je mesa zabraniti. — Leta 1911 so socijalni demokratije zahtevali argentinsko meso, napadali kmetski stan ter ga hoteli z zmernjenim argentinskim mesom uničiti. Socijalist Reuman je predlagal v draginjskem odseku državne zbornice, da se dovoli neomejen uvoz argentinskega mesa. Ko je v državni zbornici vsled odločnega nastopa poslancev Slovenske ljudske stranke, Hladnika in Jarca, bil pri glasovanju Reumanov predlog odklonjen. Je to socijalne demokrate grozno razburilo in so pozneje spravili na glasovanje drug sličen protikmetski predlog, ki je dobil majhno večino.

Zakaj požre marsikatera svinja lastne mladi- ce? Vzroki temu so lahko različni. Prav pogosto se dogaja, da zrastejo mladim prasičkom prav ostri zo-

marca t. 1. Prošnje, ki so se vložile še le pozneje, se ne bodo jemale v pretres.

Kmet. podružnica Maribor in okoliš zopet opozarja na že naznajeno važno zborovanje 6. junija ob 9. uri v prostorih okrajnega zastopa. Pri tej prilikom opomni one ude, ki po gašico še niso prišli, naj jo čimprej odnesejo, in naznanja, da je pri g. Zieglerju še dobiti vinogradnega žvepla.

Proti ušem po listju vrtnih rož in drugih rastlin. Da je ta mrčes siino, škodljiv rastlinam, ker jim pije sok in se strašno hitro množi, je znano vrtnarjem in priateljem raznih cvetnic, ki pa tudi vedo, da se priporoča proti tem mrčesu mnogo pripomočkov, ki nič ne pomagajo. Sledče sredstvo je zanesljivo: Mrčva riba naj se pusti v skledi vode toliko časa, da voda prav zelo smrdi. S to vodo naj se poškropi ušiva rastlina. Ce se to par dni zaporedoma storiti, se pomori mrčes brez škode za rastlino. Treba pa je seveda nesti tako poškopljeno rastlino ven na zrak, da smrad izgine.

Angleška konzumna društva so se v vojni jako lepo razvila. Angleške in škotske velenakupovalne zadruge združenih konzumnih društev so imale velikanski promet. Angleška velenakupovalna zadruža je pridobivala tretjino prodanega blaga iz svojih lastnih podjetij. Ta velenakupovalna zadruža je med vojno zvišala svoj akcijski kapital od 3 milijone na 5 in pol milijonov funtov šterlingov (funt šterling pred vojno krog 25 kron) ter uporabila svoja denara na sredstva za povečanje svojih podjetij, ki jih ima v mnogih krajinah. Tako ima poljedelska podjetja (sedaj 12.800 ha), velika skladišča za surovo maslo in jajca, mlekarne, plantaže za pridelovanje čaja, svoje ladje, tovarne za prepečenec (cvitbak), konserve, mleko, cigare, margarin, flanel, pletenine, čopiče, belo pločevino, barve in lake, mline za krušno moko, tiskarne, premogovnike, predilnice za volno, tkalnice, železne rudnike. Pri angleških in škotskih velenakupovalnih zadružah je bilo koncem leta 1917 včlanjenih 1478 društev z okoli 4 milijoni članov. Leta 1917 so prodala za 225 milijonov raznovrstnega blaga. V svojih podjetjih je zaposlovala 178.500 delavcev ter jim izplačala 12 milijonov 97 tisoč funtov šterlingov plače.

Dekliški tabor na Brinjevi gori.

Dne 20. junija t. l. bo na Brinjevi gori pri Konjicah velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško dekanijo.

Sporo:

1. Ob 10. uri v cerkvi pridiga in slovesna sv. maša.

2. Po sv. maši tabor zunaj cerkve. Nastopajo dekleta govornice in č. g. Marko Krajnc.

3. Po taboru slovenske večernice in sklepni govor. Govor č. g. M. Krajnc.

Dekleta, žene! Po prizadevanju naših poslancev ste dobile volilno pravico. S tem so se vam odprla vrata v javno življenje. Bolj ko kedaj prej je treba, da ste krepko in trdno organizirane! Zato se v kar najobilnejšem številu udeležite tabora, ki bo o-tvoril letosnjše dekliške in ženske shode!

Tedenske novice.

Knez Hugo Windischgrätz je dne 15. t. m. na svoji graščini na Planini na Kranjskem umrl v starosti 65 let. Umrl je bil tudi lastnik ogromnih posestev na Slovenskem Stajerskem.

Politična zborovanja zopet dovoljena. Znotrajni minister je zopet dovolil politična zborovanja v Hrvatski in Sloveniji.

Zadnji „Kmetijski list“ napoveduje čiščenje svoje stranke, ker je v njej preveč bivših štajercianov dunajskih romarjev in nemškutarjev. Zagotovljano Samostojno, ako bo pometla vse narodno sumljive in državi nevarne elemente, potem bo ostalo od Samostojne le še ime „Samostojna“.

Največja srbska stranka o Slovenski ljudski stranki, „Samouprava“, glasilo radikalne, najmočnejše srbske stranke, piše med drugim o naši stranki sledče: Slovenska ljudska stranka je največja in popolnoma ustaljena politična organizacija med Slovenci. Med tem ko je druga slovenska stranka, stranka naprednjakov (sedanji demokrati), stranka brez pozitivnega programa, skupljala pod svojo zastavo raznorodne socijalne ljudi in izpovedovala načela zloglasnega zapadnega liberalizma, je vodila Slovenska ljudska stranka praktično socijalno politiko, bojevala silen boj proti nemškemu kapitalizmu, ki je ogrožal obstoj slovenskega kmeta, malega trgovca, delavca, in pridobil nezmernih zaslug za gospodarski in kulturni napredok Slovencev. Naravno je in prav nič čudno, da je množica slovenskega ljudstva, v le-tej stranki in da zaupa svojim zastopnikom v zavesti, da delajo za ljudski blagor.

Razveljavljanje sekvestrov. Trgovinski minister je sklenil razveljaviti sekreste nad lastnino državljanov neprijateljskih držav bivše Avstro-Ogrske na vsem ozemlju, ki pripada Jugoslaviji.

Pri Sv. Marijeti pri Moškanjeh je grozen požar upepelil v sredo štiri gospodarska poslopja z dvema hišama. Zgorelo je tudi zrnje, nekaj obleke, gospodarsko orodje, mlatilnica in dvema posestnikoma vse svine. Skoda je ogromna. Vsa hvala prostovoljni požarni brambi moškanjski, ki je še pozno v noč neumorno delovala na tlemu mesta. Nadalje gg. o-

rožnikom in slavnemu učiteljstvu, ki so ves čas pridno pomagali pri brizgalni. Kljub pomanjkanju vode se je vendar posrečilo ustaviti ogenj, ki je pretil celo vasi.

Od meje. Slavno uredništvo! Dovolite mi tukaj skromno vprašanje: Ali nočete cerkvenih novic prislušati, ali jih ne dobite? Ljudje bi včasih tudi take reči zvedeli, pa jih ne najdejo v Vaših listih, kot jih razglasujejo katoliški listi drugih škofij ter se jezijo na „Gospodarja.“ V neki sosedni župniji se bo letos delil zakrament sv. birm. Iz sosednih župnij bi radi nekateri poslali svoje birmance tje, a ne morejo prav zvedeti, kdaj bo birma. Drugod se take svednosti razglasujejo po-listih vsaj mesec dni ali pa še mnogo prej. Toleko prostora bi vendar tudi „Gospodarje“ imel. Prosimo torej slavno uredništvo, da bi se hotelo v tej smeri nekoliko poboljšati.

Izzrebanii porotniki celjskega poročnega sodišča. Za drugo poročno zasedanje celjskega okrožnega sodišča, ki se prične dne 7. junija, so bili izzrebanii slediči glavni in nadomestni porotniki: Franjo Plik, gostilničar, Cotorije; Ivan Mastnak, krojač, Celje; Blaž Sodin, posestnik, Bukovžlak; Franjo Kodre, posestnik, Vransko; Franc Povalej, posestnik, Sv. Primoz; Franc Rotovnik, posestnik, Slovenski gradec; Lippave Rajmund, posestnik, Lemberg; Franjo Kociper, občinski tajnik, Vojnik; Franjo Melanšek, posestnik, Velenje; Franjo Grilec, posestnik, Gaberje; Franjo Štefančič, posestnik, Podlog; Vinko Musi, posestnik, Ceplje; Josip Svent, posestnik, Klanec; Tomaž Kreuziger, posestnik, Rogatec; Josip Sporn, gostilničar, Rogatec; Ivan Nachberger, posestnik, Ložnica; Anton Slomšek, posestnik, Goričica; Martin Guček, trgovac, Skrniča; Jožef Dobovičnik, posestnik, Klanec; Ignacij Poličnik, posestnik, Verpete; Vinko Kveder, posestnik, Žalec; Martin Kovač, posestnik, Žalec; Franjo Gaber, posestnik, Lokrovec; Karel Kumer, posestnik, Kapla; Adolf Zotti, trgovac, Vojnik; Ivan Kačičnik, posestnik, Novavaš; Anton Fidler, posestnik, Lemberg; Matija Pohajč, posestnik, Hrenova; Alojzij Gobec, posestnik, Novacerkev; Rudolf Sternmecki, trgovac, Celje; Jožef Bart, posestnik, Šent Janž; Jožef Pompe, posestnik, Lahovgraben; Jurij Goršek, posestnik, Sv. Ponigrac; Ivan Kraner, trgovac, Trbovlje. Nadomestni porotniki: Anton Zupančič, kancelist, Celje; Franjo Oset, posestnik, Levec; Anton Majcen, posestnik, Smarje; Franjo Kincl, posestnik, Sv. Jurij ob južni žel.; Matija Benčan, knjigovodja, Lava; Alojzij Šribar, posestnik, Sv. Peter v Savinjski dolini; Martin Razboršek, posestnik, Arjavas; Matija Kranjc, mesar, Žalec in Franjo Soler, posestnik, Bezovje.

Preklic. Podpisana Jožef Celcer, posestnik in gostilničar pri Mariji Snežni, in Franc Peklar, gostilničarski sin na Ploderšnici, izjavljava, da nisva več učna Samostojne.

Dopisi.

Jarenina. Umrl je tukaj, kakor se je že poročalo, obče znan in vsled svoje pravijočnosti čisljen trgovec, gostilničar in posestnik g. Martin Cvilač. Lep pogreb je imel in lepe besede so se mu govorile v zadnjo slovo. Vredno pa je, da se še malo dalje pomudimo ob njegovem grobu in si ogledamo življenje blagopokojnika še od ene strani: Umrl je bil namreč tudi mož treznosti in zmernosti. Celo njegovo dolgo življenje ga ni nikdo videl pisanega, dasi je bilo občlo prilike in skušnjav. To se glasi kot molitev ob njegovem grobu. Ta nesrečni alkohol, ta rabilo nastavljenja past k nezmernosti, ta rušilec miru doma in v družbi, ta sejalec socijalne bede, ta uničevalce moralne odporne sile, ta mladinožerec, ta hinavsko se smehljajoča smrt! Zato slava možem, ki nam zapuščajo jasne zglede!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Naši nemškutarji prosluli Jakob in Jožef Novak, Werber, Stržnik in Žvirkert še hujskajo naprej in zabavljajo čez našo, državo in upravo. V času vojske, ko so drugi krvaveli so ti peteljci sedeli doma na varnem ter si polnili svoje žepe, mirne in poštene Slovence pa ovajali. Oblast bi dobro storila, ako bi nekoliko bolj nadzorovala rovarenje teh ljudi, jim odvzela koncesije in obrtne liste in možakarji bi postali prav gotovo nekoliko bolj mirni. Ako ti nemškutarji ne bodo nehali rovariti, naj jim oblast preskrbi potno dovoljenje v deželu gladu.

Tabor Orlov v Prekmurju.

Bratonci, dne 24. maja 1920.

V Prekmurju še kaj takega, kar nam je prinesel Risalski (binkoštni) pondeljek, nismo dočakali. Prekmursko okrožje Orlov je priredilo v Bratonceh (velika vas niže Murske Sobote) okrožno prireditve, katere so se poleg vseh prekmurskih odsekov udeležili tudi: Ljutomerško okrožje z vsemi odseki, ter odseki Maribor in Ljubljana. Vas Bratonce, Dokležovje in še nekatere druge prekmurske vasi, so si nadele za prihod Orlov praznčno obleko. Vsega skupaj smo nasteli nad 20 slavolokov. Prekmursko ljudstvo je v celih trumah romalo v Bratonce.

Odseki iz Ljutomera, Sv. Križa, Maribora in Ljubljane so z godbo na čelu korakali zjutraj od Sv. Križa čez Muro v Bratonce. Po vsej poti jih je ljudstvo veselo pozdravljalo. Sprejem v Bratonceh je bil zelo prisoten. Pestra ljudska množica je viharno pozdravljala došle Orle. Vas je bila vsa napolnjena naših ljudi.

Vseudžliški profesor in neumorni branitelj Prekmurja dr. Matija Slavič je imel pred vaško kapelico, kjer se je vršilo proščenje, slavnostni cerkveni govor. Sv. mašo je daroval melinski kaplan in navdušen narodnjak g. Lejko. Orlovske pevski zbor iz Belišča je pel pod vodstvom g. nadučitelja Sprager.

Po cerkveni slovesnosti se je vršil v vasi pod milim nebom velik ljudski tabor. Okoli 5000–6000 prekmurskega ljudstva je taborilo na livadah krog vaške kapelice, pred kafero je bil postavljen govorniški oder. Na slavnost je došpel tudi s svojim spremstvom novoimenovani civili komisar za Prekmurje dr. Gašpar Lipovščak.

Taboru je predsedoval Orel br. Godina. Govorili so: župnik Klekl, civilni komisar dr. Lipovščak, ki se je predstavil ljudstvu, dr. Slavič, predsednik Orlovske zveze br. Pirc, urednik Žebot, gerent Sever in predsednik prekmurske orlovskega okrožja br. Horvat. Med velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, v kateri celokupno prekmursko ljudstvo z vso odločnostjo ugovarja proti nameravani odcepitvi Radgone in njene severno-vzhodne slovenske okolice. Vlado smo o tem sklepnu obvestili brzovjavno. Pri glasovanju se je dvignilo nad 5000 rok za našo Radgono. Tisočglava množica je na to ob spremljevanju godbe zapela „Lepo našo domovino.“

Popoldne po večernicah se je na prostornem vrtu kmeta Horvata vršila okrožna telovadba. Prireditve so se udeležili med drugimi: civilni komisar dr. Lipovščak z uradniki, okrajski sodnik dr. Irgolič, profesor Bajnik iz Ljubljane, mnogo učiteljstva in drugih odličnjakov iz Prekmurja, Ljutomera in drugod.

Prvi so nastopili v prostih vajah prekmurski Orli. To so vam čili in krepki dečki, zagrelji obrazov, odkritosrčni oči, močnih mišic, olikani in sploh takci, da jih je veselje videti. Prvokrat so javno nastopili, a so pokazali, da ima orlovska organizacija v njih izborni material. Zeli so za svoj nastop burno ploskanje. Za njimi so nastopali Orli ljutomerskega okrožja v prostih vajah, na orodju ter v skupinah. To je bilo za našo prekmursko ljudstvo nekaj, kar še niso nikdar videli. Prekmurec je dobrega srca in videli smo, da se so starši jokali veselja, ko so videli, kaj njih „dečki vse znajo“. Brat Pirc se je na telovadšču javno zahvalil prekmurskim Orlom za njih trud in njim častital k napredku. Nadrevizor Pušenjak, ki je znan kot eden prvih organizatorjev Prekmurcev, je orisal ljudstvu načrt za bodoče delo in cilje.

Povdarjati moramo, da je orlovska godba iz Svetinje, pod vodstvom kapenika Rakuša svirala vstrajno in izbrano. Ta godba pride svirat tudi na orlovske slavnost v Maribor. Tudi prebivalstvo Prekmurja se bo v velikem številu udeležilo orlovskega tabora.

Prekmurski Orel, žel si na Risalski pondeljek prve lavorike! Sedaj pa krepko naprej!

Orlovske vestnike.

Orlovske vestnike v Braslovčah. Krasno jutro binčnega pondeljka je pozdravilo vrle Orle in Orlice celjskega okrožja, ki so hiteli na Orlovske vestnike v Braslovčah. Prišli so Orli in Orlice iz Ljubljane, iz Celja in Vranskega, Orli iz Konjic, Teharja, Št. Jurija ob južni žel., Vojnika, Maribora, Št. Pavla pri Preboldu, Rajhenburga, Petrovč, Žalc, Cadrama, skupaj nad 150. Brate in sestre, ki so se pripeljali s celjskim vlakom, je na kolodvoru v Polzeli, obdan od braslovčkih Orlov, pozdravil predsednik braslovčkega Orla, sredi trga pa jih je pozdravil predsednik krajevnega odbora Kmetetske zveze, Marolt. Predsednik celjskega okrožja, br. Pišek, mu je odzdravil na kratko in krepko in končal z besedami: „Braslovčki Orel, naprej k soncu, k zmagi!“ Cerkveni govornik br. M. Krajnc je govoril o apostolski nalogi Orlov. Orlovske nastop popoldne je žel burno priznanje in zlasti telovadba na oro dju. Po telovadbi se je razvila prsta zabava. Prvič se je na binkoštni pondeljek orlovska misel v Savinjski dolini javno pokazala. Uspeh je sijajen. To je bil zmagošlavni pohod orlovske misli v Savinjsko dolino. Odslej se mora orlovska misel še bolj dvigniti! Vse savinjsko ljudstvo mora prešiniti misel, da je Orel prva junaška četa v boju za naša krščanska načela. Zato se mora vse krščansko misleča ljudstvo zavzeti za Orla in Orlico, v katerih je organizirano najdražje, kar imamo: naša zlata, krščansko misleča mladina!

Prireditve.

Cresnjevec pri Slov. Bistrici. Nasledi Bralno društvo priredi dne 30. t. m. popoldne po večernicah igro „Repoštev, duh v Krkonoških gorah“, hurka v petih dejanjih. Po igri kratka zabava: šaljiva pošta in tamburaška godba. Sodelujeta domači pevski in tamburaški zbor.

Cirkovce. Bralno društvo priredi v nedeljo, 30. maja, gledališko igro „Junaške Blejke“ in šalcoigro „Vse naše“ z raznimi deklamacijami in petjem. Dobrodošli!

Remšnican i priredimo na Telovo dne 3. junija dve krasni igri: „Gospa Kordula“ in „Eno ura doktor.“ Na sporedu so tudi razne deklamacije. V nedeljo, dne 6. junija, se gledališka predstava ponovi. Pridite!

Mala naznanila.**Razna:****Jurij Juteršnik**

alikar in pleskar, Maribor, Branisova ulica 3, se priporoča za izvrševanje vseh v to stroku spajajočih del. 354

500 kron nagrade dam tistemu ki mi preskrbi takoj trgovino ali gostilno ali obajo skupaj manjšega obsegja v najem, v bližini Celja ali kje v Savinjski dolini, na prometnem kraju, blizu cerkve. Ponudbe posim na upravnosti lista pod "Trgovina ali gostilna takoj." 418

Iz italijanskega vjetništva vráčajoče se vojne vjetnike vladajo prosimo, če kdo kaj ve o Jozefu CEBE. Pisal je zadnjo karto 15. oktobra 1919 pod naslovom. Prigionir di guera Jose Cabe Centuria 2070, Kaprino Veronesi Provinca Verona Italija. Če je komu znano kaj o njem, naj naznani na naslov: EMA CEBE, posestnica, Hotinjavska pošta Slivnica pri Mariboru. Kdor mi naznani, mu hvaležna povrnem stroške. 442

Pekarijo, trgovino ali gostilno v zamenu v najem najraje kje v Slovenskih goricah. Naslov: Pobrežka cesta št. 12, Maribor, Gvardijancič. 466

Kupi se:**Ovčjo volno**

v večjih množinah
kupuje
IMPEX

eksportna in importna družba v LJUBLJANI, Krekov trg 10, kamor je poslati ponudbe z navedbo cene in množine ter priložiti večji vzorec. 434

Kuhano maslo v vsaki množini kupimo takoj. V. BIZJAK in drug, ROGAŠKA SLATINA. 429

Prodaja:**Ravno so došle**

večje množine blaga iz inozemstva, zato razpošiljam po celem kraljest. po zelo nizkih cenah:

Caj	Kavo
Kakao	Riž
Mandeljine	Olje
Čokolado	Milo
Papriko	Bombone
Zafran	Kanjak
Vanilijo	Rum
Rožice	Slivovko
Pige	Silve
Paradižnik	Kremo
Rozine	Svecé
Dlăave	Testenine
Limone	Žvezlo
Pomaranče	Galico

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Agitirajte za Slovenski Gospodar.

Romancementa
vsako množino dobavi veletrgovin Birgmayr, Maribor, Aleksandrova cesta 17. 450

Na debelo! Na drobno!
OBLEKO.

Priproste in najfinejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: ALOJZIU ARBEITER, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu).

Vse se nahaja v najboljšem stanu. Pojasnila da Dragotia Swaty, Št. Ilj. v Slov. gor. 401

Proda se ogledalo (2 m visoko) s pozlašenim okvirjem, mizo iz marmorja, pozlašeno mizo in dvema stoloma; potem divan za dekoracijo in kredenca. Vse se nahaja v najboljšem stanu. Pojasnila da Dragotia Swaty, Št. Ilj. v Slov. gor. 475

Fige, Svinjna izbrane, 1 kilogram Eleme, 1 kilogram K 36—
Cibebe, holandske, najnejše na julu, 1 škatla K 48—
Sardine, razpoložljiva v vsaki množini

FELIKS PUČKO trgovina delikates MARIBOR Aleksandrova cesta št. 31.

Poština in zavoje zaračuna po lastni ceni. — KUFUJE mod v vsaki množini. 463

Prodam voz, z mečnimi peresi, vsi za mazanje, z dvema sedežema, nov, cena 10.000 K. Ogledati je v Mariboru, Koroščeva ul. 6, vr. 1. 469

Imam naprodaj veliko zalogovo vseh vrst oljarskih rjuh za kapele. Delo je domače. Janez in Frančišek Dolamic trgovina v Norsincih pri Ljutomeru. 460

Močno breja krava na prodaj. Vpraša se Cesta na Brezje št. 4. 474

Na prodaj konjske oprave. Cesta v Brezje 58, pri Mariboru. 473

Lovski psi. 8 mesecev starci, se dajajo v Urbanjevi ulici št. 12, Maribor. 465

Predam kobilo, brezo 15 1/2 pesti visoko, dobra pasmi. Izve se v Perkovi ulici 47 Maribor. 462

Lepa, 16 pesti visoka, težka kobilka, 10 let starja je na prodaj. Martin Voršiček, Moravci pri Mali Nedelji. 459

Predam kobilu, brezo 15 1/2 pesti visoko, dobra pasmi. Izve se v Perkovi ulici 47 Maribor. 462

Službe: za trgovino stekla, porcelana in galanterije. V tej stroki izvežbana imajo prednost. Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravnosti. 424

Želim službe, obiskala sem slov. trg. tečaj ter sem tudi kot prodajalka izvedena in zmožna nemškega jezika, Oskrbo želim v hiši. Blagohotno ponudbe na E. Milkovič, Moste pri Ljubljani. 467

Sprejemem sodarskega pomočnika z dobro plačo in hrano. Josip Zvonar, sod. mojster, Slovenjgradišče. 471

PRVA SLOV. BRVNICA Aleksandrova (Tegethoffova) ul. 22 (preje g. Gredlič)

se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči

FRAN NOVAK, BRVEC.

446

PIROL je izkušeno ubrauljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane K 8.—. Dobi se pri

Magdalenski lekarni v Mariboru

446

CARRARA MARMOR-JA prvorstnega je došlo več vagonov.

Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, ploč za pohištvo itd. sprejema

Kamnoseška družba, Celje.

Priporočilo!

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek na mero za gospode in dečke od prostote do najfinejše vrste

Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh vrst že gotovih za gospode in dečke iz svoje lastne delavnice.

Zagotavljam prav solidno postrežbo po primernih cenah in prosim cenjenih naročil.

Z velespoštojanjem

Franc ZWERLIN, Maribor
Krajač, Aleksandrova cesta 28

Oglas odprave "JADRAN," Maribor.

Zdravilišče SLATINA RADENCI letos zopet odprto!

Znamenite Radenske zdravilne kopelji so p. n. posetnikom od 30. maja do 15. septembra dnevno na razpolago

RAVNATELJSTVO

400

Naznanilo

Slav. občinstvu naznanjam, da sem bil primoran z ozirom na moje slabo zdravje začasno opustiti kavarno, in sem isto oddal z dnem 15. t. m. v najem mojemu sorodniku gospodu

Gabrijelu Vallak

kateri je zaveden narodnjak in vseskozi strokovnjak v kavarniškem poslu. — Obenem izrekam slov. občinstvu iskreno zahvalo za izkazano naklonjenost in zaupanje ter priporočam mojega naslednika in prosim napraviti istomerno naklonjenost slavnega občinstva.

z edinčnim spoznavanjem

Gjuro pl. Valjak, lastnik kavare Central.

Samo, dokler je še kaj zaloge, dobite najfinejšo

0 moko po K 16
belo moko za kuho po K 15
krušno moko po K 11
čisto svinjsko mast po K 58
ter tudi drugo važno špecerijsko blago po najnižjih cenah v prejšnji mestni prodajalni

Rotovški trg 8, Maribor.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempelj vrelec, namizna voda Styria vrelec, medicinalna voda Donatski vrelec, medicinalna voda

STEKLARSKA najmočnejše vrste **STEKLARSKA** Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. Pojasnila daje :

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina

Apno! iz Zagoria

ravnokar došlo. — V zalogi tudi razni izdelki
iz cementa
C. PICKL, MARIBOR.

Volksgartenstrasse 27.

VINSKE STEKLENICE
7/10 buteljke in slavnate omote
kupi po najboljši ceni
V ina PUGEL & ROSSMANN, MARIBOR, Trg svobode. 415

Gospodarska Zadruga za Prekmurje, Murško polje in Slovenske gorice,

F. Z. Z. G. Z.

prodaja: razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špererije, čevlje, usnje deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo ajdo, proso, oves, kože vse kmetske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadružni imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadružni pisarni zadruge v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Zadružne trgovine sov: Gornji Radgoni, Murški Soboti, Doljni Lendavi, Beltinci, na Cankovi, Križevcih, pri Ljutomeru, Radgoni.

DRAŽBA LOVOV.

Lovska pravica v katastralnih občinah
1) Melje, Košak, Frajdek, krajevne občine Lajtersberg in Počehova, krajevne občine Lajtersberg, 3) v krajevni občini Zgornji Duplek, 4) Na Ranci in 5) Ceršak se da potom dražbe v zakup za dobo 6 let t. j. od 1. julija 1920 do 30. junija 1926,

Ta dražba se vrši za pod 1, 2, 3, imenovane občine v sredo dne 16. junija 1920, za občine pod 4, 5, v četrtek, dne 17. junija 1920 vsakokrat ob 10. uri predpoldne pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, v sobi štev. 8.

Globoko potrtim srcem naznanjam vsem srodnikom, prijateljem in znancem pretušno vest, da je naša iskrena ljubljena hči in sestra **Jožefa Goritar** p. d. Pašenikova v Potoku
14. t. m. zjutraj ob 1 uri po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v najboljši dobi stara 17 let mirno v Gospodu zaspala.
Iskrena hvala vsem, ki so ji kaj darovali, postregli in spremili k zadnjemu počitku. Priporočamo jo v molitev in blag sponzin. — Bog plačaj.
V Potoku, dne 17. maja 1920.
472 Žaluoča ostala rodbina Pašenikova.